

Organizačný poriadok súťaže

Názov súťaže: Štúrov Zvolen

Organizátor súťaže: Podpolianske osvetové stredisko Zvolen

Číslo schváleného organizačného poriadku súťaže: 2025/5143:2-E9171

Čl. 1

Úvodné ustanovenie

Organizačný poriadok súťaže je vypracovaný v súlade so smernicou č. 19/2024 o súťažiach a predmetových olympiádach (ďalej len „smernica“), ktorá nadobudla účinnosť 1. septembra 2024.

Čl. 2

Poslanie súťaže a jej charakteristika

1. Poslaním súťaže je formovanie vzťahu žiakov k rodnému jazyku, rozvíjanie ich verbálno-komunikačných schopností, skvalitňovanie ich rečového prejavu, vyhľadávanie talentovaných žiakov, rozvíjanie ich nadania, vytvorenie konkurenčného prostredia na vzájomné porovnávanie svojich schopností.
2. Súťaž je zameraná na rozvoj verbálno-komunikačných schopností a rečnickej improvizácie.
3. Súťaž prebieha prezenčnou formou. Štúrov Zvolen je súťaž jednotlivcov v samostatnom rétorickom prejave na zadanú (vyžrebovanú) tému.
4. Súťaž sa koná každoročne a má postupový charakter.
5. Súťaž je podľa čl. 3 ods. 1 smernice č. 19/2024 o súťažiach a predmetových olympiádach určená pre žiakov základných škôl, žiakov stredných škôl a gymnázií.

Čl. 3

Organizátor a subjekty podieľajúce sa na organizácii súťaže

1. Súťaž je organizovaná na úrovni:
 - a) školské kolo (organizujú základné školy, stredné školy);
 - b) okresné kolo (organizujú centrá voľného času);
 - c) krajské kolo (organizujú regionálne/krajské kultúrne zariadenia vyšších územných celkov);
 - d) celoštátne kolo (organizuje Podpolianske osvetové stredisko Zvolen na základe poverenia Mestom Zvolen v spolupráci s Občianskym spoločenstvom Štúrov Zvolen a Krajskou knižnicou Ľudovíta Štúra vo Zvolene).
2. Kontakt na organizátora súťaže Štúrov Zvolen:
Podpolianske osvetové stredisko Zvolen (ďalej len „POS ZV“)
Hrnčiarska 8324/6, 960 26 Zvolen
Tel. č.: +421 45 533 16 59
e-mail: osvetazvolen@osvetazvolen.sk

Čl. 4

Organizačné zabezpečenie súťaže a dokumenty

1. Vyhlasovateľ súťaže Štúrov Zvolen pre daný ročník je Mesto Zvolen.

2. Na usporiadaní súťaže sa podieľajú školy, orgány štátnej správy v školstve, zariadenia pre záujmovú činnosť žiakov, kultúrne zariadenia vyšších územných celkov (ďalej len „VÚC“), prípadne ďalšie inštitúcie a zariadenia.
3. POS ZV zabezpečuje administratívnu, organizačnú a hospodársku činnosť súvisiacu s celoštátnym kolom súťaže Štúrov Zvolen. Riadi sa schváleným organizačným poriadkom súťaže, pokynmi vyhlasovateľov, podmienkami pridelenia finančného krytia a platnými právnymi predpismi.
4. Administratívnu, organizačnú a hospodársku činnosť súvisiacu s nižšími kolami súťaže vykonávajú príslušné školy, školské zariadenia, prípadne iná organizácia alebo kultúrne zariadenie v súlade so schváleným organizačným poriadkom súťaže, pokynmi vyhlasovateľov a platnými právnymi predpismi.
5. Za metodicko-organizačné zabezpečenie súťaže Štúrov Zvolen zodpovedá POS ZV, ktorý vydáva každoročne aktuálne metodicko-organizačné pokyny súťaže.
6. Metodicko-organizačné pokyny súťaže a termíny konania jednotlivých kôl sa zverejňujú na webovej stránke POS ZV a organizátorov jednotlivých kôl súťaže Štúrov Zvolen.
7. Jednotlivé kolá súťaží koordinujú príslušné inštitúcie/zariadenia/školy ako organizátori v súlade s týmto organizačným poriadkom a garantujú ich regulárny priebeh, odbornosť a kvalitu.
8. Jednotlivé kolá súťaže po organizačnej stránke zabezpečujú v súlade so smernicou:
 - a) školy v rámci školského kola,
 - b) príslušný regionálny úrad školskej správy v sídle kraja pri zabezpečení okresného a krajského kola,
 - c) POS ZV pri zabezpečení celoštátneho kola.

Čl. 5

Štruktúra rozpočtu, použitie a postup pri zúčtovaní finančných prostriedkov

1. Súťaž je financovaná v zmysle čl. 14 smernice č. 19/2024 o súťažiach a predmetových olympiádach.
2. Nižšie stupne súťaže sú v rezorte školstva financované na základe legislatívnych predpisov MŠVVaM SR, možnosti škôl, školských inštitúcií, regionálnych osvetových stredísk.
3. Celoštátne kolo súťaže je financované z finančného príspevku MŠVVaM SR, Mesta Zvolen a POS ZV v súlade s legislatívnymi predpismi.
4. Organizátori všetkých stupňov súťaže môžu využívať financie sponzorov, občianskych združení a iných inštitúcií.
5. Za správne použitie finančných prostriedkov zodpovedá organizátor, ktorý okrem spracovania návrhu rozpočtu, vedie účtovnú evidenciu použitých finančných prostriedkov v prehľadnom analytickom členení, po skončení súťaže zúčtovanie čerpania finančných prostriedkov v zmysle platnej legislatívy a zúčtovanie predkladá príslušným organizáciám.
6. Získané finančné prostriedky sa použijú výhradne na zabezpečenie aktivít, na ktoré boli určené prispievateľmi a organizačným poriadkom.
7. Z rozpočtu súťaže sa uhrádzajú náklady na celoštátne kolo a to na položky:
 - a) ubytovanie a stravovanie pre pozvaných účastníkov,
 - b) materiálno – technické zabezpečenie súťaže (kancelárske potreby, drobný tovar, poštovné,
 - c) fotodokumentácia, propagačný materiál, tlač, kopírovanie a výroba potrebných materiálov, výroba diplomov),
 - d) priestorové zabezpečenie súťaže – prenájom priestorov,
 - e) kultúrny program,
 - f) odmena pre odborných porotcov, lektorov
 - g) nákup cien pre víťazov súťaže.

Čl. 6

Odborné a organizačné zabezpečenie súťaže a činnosti odborných komisií

1. Odborné riadenie súťaže Štúrov Zvolen na celoštátnej úrovni zabezpečuje celoštátna odborná komisia (ďalej len „COK“).
2. Je orgánom zabezpečujúcim odbornú úroveň súťaže. Tvorí ju predseda a členovia COK.
3. Predsedu a členov COK do funkcie vymenúva a z funkcie odvoláva vedúci zamestnanec na základe zoznamu navrhovaných členov celoštátnej komisie, ktorý tvorí prílohu žiadosti.
4. Členovia COK sa vymenúvajú na čas do konca platnosti organizačného poriadku súťaže. Predsedu celoštátnej odbornej komisie volia spomedzi seba jej členovia na prvom zasadnutí.
5. Členstvo v odborných komisiách je dobrovoľné a nezastupiteľné.
6. V prípade vážnych dôvodov môže predseda alebo ktorýkoľvek člen komisie požiadať o uvoľnenie z funkcie.
7. Úlohou COK je:
 - a) riadiť, organizovať a zabezpečovať prípravu, tvorbu a zásady hodnotenia súťažných úloh pre celoštátne kolo;
 - b) riadiť a zabezpečovať tvorbu a zásady hodnotenia súťažných úloh pre školské, okresné a krajské kolá;
 - c) koordinovať priebeh školských, okresných a krajských kôl súťaže;
 - d) vyhodnotiť na záver každého ročníka celý priebeh súťaže, činnosť komisie, zaslať hodnotiacu správu o priebehu súťaže organizačnému útvaru ministerstva, v ktorého gescii sú súťaže, na adresu elektronickej pošty zverejnenú na webovom sídle ministerstva do 20 pracovných dní od ukončenia najvyššieho kola súťaže.
8. COK sa schádza najmenej raz do roka, jej predsedníctvo a pracovné skupiny podľa potreby.

Čl. 7

Štruktúra súťaže

1. Súťaž Štúrov Zvolen sa člení na 4 úrovne postupových kôl: školské kolo, okresné kolo, krajské kolo, celoštátne kolo.
2. Školské kolá organizujú základné školy, stredné školy a gymnáziá.
3. Okresné kolá organizujú centrá voľného času.
4. Krajské kolá súťaže organizujú regionálne/krajské kultúrne zariadenia vyšších územných celkov.
5. Celoštátne kolo súťaže organizuje POS ZV v spolupráci s Občianskym spoločenstvom Štúrov Zvolen a Krajskou knižnicou Ľudovíta Štúra vo Zvolene.

Čl. 8

Kategórie súťaže

1. Súťaž Štúrov Zvolen prebieha v 3 súťažných kategóriách s nasledovným súťažným zadáním:
 - a) 1. kategória: určená pre žiakov 4. – 6. ročníka základných škôl a 1. ročníka osemročných gymnázií
Súťažiaci si vyžrebuje text (rozprávku, bájku, krátky príbeh a pod.) v rozsahu asi 200 slov.
Čas na prípravu: 15 minút.
Úloha: Počas 3 minút rozpovedať obsah textu so samostatným dotvorením konca príbehu. Pri reprodukcii textu je potrebné dodržiavať časovú a príčinnú následnosť deja.

b) 2. kategória: určená pre žiakov 7. – 9. ročníka základných škôl a 2. – 4. ročníka osemročných gymnázií

Súťažiaci si vyžrebuje tému - vyjadrenie vlastného názoru.

Čas na prípravu: 15 minút.

Úloha: Počas 3 – 5 minút vyjadrenie vlastného názoru na vyžrebovanú tému bez obmedzenia žánru.

c) 3. kategória: určená pre žiakov stredných škôl a gymnázií 5. – 8. ročníka osemročných gymnázií

Súťažiaci si vyžrebuje tému – príležitostný prejav (verejný, rodinný)

Čas na prípravu: 15 minút.

Úloha: Počas 3 – 5 minút odprezentovať príležitostný prejav na vyžrebovanú tému.

Čl. 9

Spôsob hodnotenia, hodnotiace kritériá

1. Výkony súťažiacich hodnotí porota, zložená z odborníkov v príslušnej oblasti, najmä z pedagógov slovenského jazyka, umelcov, ktorí v rétorike vynikajú, zástupcov vyhlasovateľov súťaže.
2. Porota je minimálne trojčlenná.
3. Predsedov a členov poroty v nižších kolách súťaže vymenúva organizátor predmetného súťažného kola. Predsedov a členov poroty celoštátneho kola vymenúva predseda COK.
4. Hodnotenie súťažiacich sa uskutočňuje v každej súťažnej kategórii jednotlivo.
5. Odborná porota hodnotí súťažné výkony na základe nasledovných hodnotiacich kritérií.

V 1. súťažnej kategórii sa hodnotí :

- a) Ústny súvislý jazykový prejav zo stránky obsahu a formy
 - obsahová správnosť, zrozumiteľnosť, výstižnosť a pravdivosť
 - myšlienková nadväznosť
 - výrazová súvislosť, ucelenosť
 - gramatická presnosť a správnosť výrazov
 - výslovnosť, prízvuk, dôraz, intonácia, tempo
 - celkové vystupovanie /neverbálna komunikácia/
- b) Druh reprodukcie
 - podrobná: žiak/žiačka reprodukuje vzor, pričom dodržiava jeho kompozíciu a štylizáciu. Ide o skrátenie textu s malými odchýlkami v štylizácii.
 - stručná: žiak/žiačka musí odlišovať hlavné od vedľajšieho, zostručňovanie je spojené so štylizácnou úpravou s menšími zásahmi do celkovej stavby textu.
 - voľná: žiak/žiačka rozpráva dej prečítaného textu podrobnejšie svojimi slovami, využíva primeranú slovnú a vetnú synonymiu.
 - kombinovaná: miestami ide o podrobnú a miestami o voľnú reprodukciu, zaraďuje citácie.
- c) Dodržanie časového limitu.
- d) Spôsob vlastného uvedenia textu.
- e) Jednoznačné vypointovanie konca príbehu.

V 2. a 3. súťažnej kategórii sa hodnotí:

- a) Obsah a kompozícia
 - originalita spracovania témy
 - dodržanie myšlienkového línie k pointe (logická nadväznosť textu)
 - presvedčivosť prejavu – osobná zainteresovanosť, výber rétorických prostriedkov (rečnícka otázka, zvolanie, apostrofa, enumerácia, prirovnávanie, gradácia atď.)

- b) *Prednes*
 - *prozodické vlastnosti, intonácia (zmeny tempa a intenzity hlasu, melódia, pauza, dôraz)*
 - *spisovná výslovnosť, artikulácia, práca s dychom*
 - c) *Celkový dojem*
 - *vzhľad a úprava zovňajšku*
 - *postoj, kontakt s publikom*
 - *mimika, gestikulácia*
6. *Na základe hodnotenia súťažných výkonov odborná porota v jednotlivých kolách súťaže Štúrov Zvolen udeľuje ocenenie za 1. - 3. miesto v každej kategórii.*
 7. *Na základe hodnotenia súťažných výkonov odborná porota v celoštátnom kole súťaže Štúrov Zvolen udeľuje:*
 - a) *ocenenie za 1. - 3. miesto v každej kategórii,*
 - b) *cenu primátora mesta Zvolen,*
 - c) *cenu Krajskej knižnice Ľ. Štúra vo Zvolene,*
 - d) *cenu Podpolianskeho osvetového strediska vo Zvolene.*
 8. *Po ukončení každého súťažného kola vypracuje predseda poroty v príslušnej kategórii v spolupráci s organizátorom súťaže Protokol o priebehu súťažného kola a Výsledkovú listinu súťaže. Tieto následne zašle organizátorovi vyššieho postupového kola súťaže.*
 9. *Organizátor po ukončení celoštátneho kola súťaže zverejní výsledkovú listinu na svojej webovej stránke.*
 10. *Sťažnosť proti výsledkom a priebehu súťaže je možné podať písomne poštou alebo elektronicky organizátorovi súťaže a predsedovi príslušnej komisie (celoštátnej) najneskôr do 15 pracovných dní od vyhlásenia výsledkov príslušného kola.*

Čl. 10

Odborná príprava žiakov na súťaž

1. *Súčasťou odbornej prípravy žiakov na súťaž sú hodnotiace a odborné semináre realizované v rámci jednotlivých súťažných kategórií, ktoré vedú členovia odbornej poroty, pedagogický zamestnanci škôl, lektori.*
2. *Úlohou a cieľom seminárov je poskytnúť odborné poradenstvo pre učiteľov a žiakov, upozorniť na nedostatky, rozšíriť teoretické vedomosti, poskytnúť metodickú pomoc a ďalšie vzdelávanie.*

Čl. 11

Podmienky účasti a postupový kľúč

1. *Za účastníkov školského kola sa pokladajú žiaci, ktorí sa v stanovenom termíne zúčastnia školského kola. Na základe výsledkov školského kola postupujú víťazi každej kategórie do okresného kola.*
2. *Z okresného kola postupujú do krajského kola víťazi každej kategórie.*
3. *Z krajského kola postupujú do celoštátneho kola víťazi každej kategórie.*
4. *Účastník celoštátneho kola je povinný absolvovať všetky kolá súťaže, ktoré sa uskutočňujú.*
5. *Účasť žiakov základných a stredných škôl v súťaži je dobrovoľná. Činnosť žiakov v rámci súťaže sa hodnotí ako činnosť, ktorá priamo súvisí s výchovno-vzdelávacím procesom.*
6. *Žiak súťaží v kategórii zodpovedajúcej ročníku, ktorý v škole navštevuje.*
7. *Žiaka nemožno zaradiť priamo do vyššieho kola súťaže bez jeho účasti v predošlom kole.*
8. *Každý súťažiaci je povinný dodržiavať pravidlá súťaže a rešpektovať pokyny organizátorov; v prípade nedodržania pravidiel môže byť súťažiaci diskvalifikovaný.*

9. *Prihlasovanie do jednotlivých súťažných kôl prebieha na základe zaslania:*
- a) *Závaznej prihlášky (písomne/elektronicky) organizátorovi vyššieho postupového súťažného kola. V prihláške musia byť vyplnené všetky požadované údaje o postupujúcom.*
 - b) *Protokolu o priebehu súťažného kola, z ktorého žiak postupuje. Protokol vyplňa organizátor súťažného kola.*

Čl. 12

Práva a povinnosti súťažiacich

- 1. *Súťažiaci ma právo:*
 - a) *vyžadovať od organizátora súťaže, aby plnil vopred stanovené podmienky súťaže,*
 - b) *byť vopred oboznámený s kritériami hodnotenia,*
 - c) *podať sťažnosť proti umiestneniu v súťaži,*
 - d) *vyžadovať od organizátora podujatia potvrdenie o účasti, prípadne o umiestnení v súťaži,*
 - e) *na ochranu autorských práv súťažných prác a dodržiavanie GDPR.*
- 2. *Súťažiaci je povinný:*
 - a) *akceptovať pravidlá, podmienky a kritériá súťaže, metodicko-organizačné pokyny a pokyny organizátora,*
 - b) *uhradiť náklady, ktoré organizátorovi súťaže preukázateľne vznikli neodôvodneným porušením jeho pokynov.*

Čl. 13

Vyhodnotenie súťaže

- 1. *Po ukončení jednotlivých kôl súťaže Štúrov Zvolen, organizátori zašlú Protokol o priebehu súťaže spolu s výsledkovou listinou do rúk COK.*
- 2. *Po ukončení celoštátneho kola súťaže POS ZV vyhodnotí celý priebeh súťaže, činnosť COK.*
- 3. *COK zostaví hodnotiacu správu o priebehu ročníka súťaže na základe správ o priebehu a výsledkoch súťaže odborných komisií kôl na nižších úrovniach súťaže. Prílohou hodnotiacej správy je informácia o celkovej zapojenosti škôl do súťaže, výsledková listina celoštátneho kola a zoznam detí a žiakov, ktorí sa umiestnili na prvom, druhom alebo treťom mieste v rámci každej úrovne súťaže v príslušnom školskom roku spolu s názvom školy dieťaťa alebo žiaka. Predseda COK poskytne hodnotiacu správu organizačnému útvaru ministerstva, v ktorého gescii sú súťaže, na adresu elektronickej pošty zverejnenú na webovom sídle ministerstva do 20 pracovných dní od ukončenia najvyššieho kola súťaže.*

Čl. 14

Zabezpečenie bezpečnosti a ochrany zdravia účastníkov súťaže

- 1. *Počas organizovania súťaže musí byť dodržaná bezpečnosť a ochrana zdravia (ďalej len „bezpečnosť“) všetkých účastníkov súťaže a sprievodných podujatí.*
- 2. *Za dodržiavanie bezpečnosti počas súťaže zodpovedá organizátor súťaže.*
- 3. *Bezpečnosť a ochrana zdravia (ďalej len „BOZ“) súťažiacich v priebehu všetkých aktivít v rámci súťaže je zabezpečovaná v zmysle základných právnych noriem BOZ pri práci, výchove a vzdelávaní uvedených v Zákonníku práce. Riadi sa smernicou MŠVVaM SR č. 19/2024 o súťažiach a predmetových olympiádach.*

4. *Ak sa žiaci zúčastňujú aktivít v rámci súťaže mimo sídla školy v iných inštitúciách, sprevádzajúci pedagogický dozor poverený riaditeľom príslušnej školy dohliadne, aby boli poučení o hlavných zásadách BOZ v týchto inštitúciách.*
5. *Do miesta konania celoštátneho kola súťaže a späť cestujú žiaci v sprievode pedagogického zamestnanca školy, alebo inej plnoletej osoby, ktorú písomne poveril riaditeľ školy (školského zariadenia) so súhlasom zákonného zástupcu žiaka.*
6. *Pri organizovaní všetkých kôl a podujatí súvisiacich so súťažou musia organizátori dôsledne dodržiavať bezpečnostné a hygienické pravidlá.*